

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Leeuwarden

Betreft : Tussentijds ongevraagd advies “Preventie- en handhavingsplan drugs, alcohol en tabak 2023-2027”

Datum : 3 mei 2023

Geacht College,

Naar aanleiding van contacten tussen de Adviesraad en Lucas Kuipers en Lonneke Lammers over het nieuwe preventie- en handhavingsplan drugs, alcohol en tabak 2023 – 2027, vinden wij het noodzakelijk tussentijds contact met u op te nemen. We zijn blij dat er aandacht is voor het terugdringen van (problematisch) drugs-, alcohol- en tabaksgebruik. Echter, we zijn van mening dat in het huidige plan twee belangrijke lacunes zitten, die onzes inziens aangepakt moeten worden voordat het plan behandeld kan worden in de gemeenteraad.

Ten eerste, de doelen gesteld in dit plan zijn in veel gevallen niet concreet en niet meetbaar. Hierdoor is het niet objectief vast te stellen of het beleid succesvol is. Een voorbeeld hiervan is onder andere het doel “Minder middelgebruiken jongeren 18-27 jaar”. Wat is de definitie van minder? Is het plan geslaagd als er 2% minder middelen worden gebruikt of is het pas geslaagd bij een daling van 25% of 50%? Hetzelfde geldt voor het doel “Reductie alcohol en roken onder volwassenen 27 tot 50 jaar”. Wanneer is het voldoende gereduceerd om de gepleegde inspanningen een succes te noemen?

Daarnaast zijn sommige doelen zo ambitieus geformuleerd dat je vooraf al weet dat deze niet gehaald gaan worden, ondanks de gepleegde inzet. Het is bijvoorbeeld niet realistisch dat problematisch alcohol- en drugsgebruik teruggebracht wordt naar nul of dat roken verder terugdrongen wordt tot 0 en er geen nieuwe rokers bij komen. Dit is ook niet wat zowel het Nationaal Preventieakkoord (NPA) als de Friese Preventie Aanpak (FPA) nastreven. In het NPA is een van de ambities bijvoorbeeld “geen kinderen of zwangere vrouwen roken en max 5% van de volwassenen in 2040” en “het overmatig alcoholgebruik van Nederlanders is verminderd tot 5%, maximaal 25% van de jongeren onder 18 jaar heeft ooit alcohol gedronken en alcoholgebruik onder zwangere vrouwen is teruggebracht naar 4%.”

Ten tweede zien wij een aantal belangrijke partners die inzicht hebben in middelengebruik, zowel alcohol als drugs, niet terugkomen in dit plan. Straathoekwerk Leeuwarden (www.straathoekwerkleeuwarden.nl) heeft veel contacten met (hard-) drugs- en alcoholverslaafden maar is bij de pogingen van de gemeente het landschap van het drugs- en alcoholgebruik in de publieke ruimte te verkennen niet geconsulteerd. Ook de voormalige Dagopvang van Wender (nu: Dag Activiteiten Centrum – DAC <https://www.wender.nl/locaties/dac/>) had tot voor kort de oudere harddruggebruikers goed in beeld. Het is jammer te moeten constateren dat, mede onder druk van de gemeente de gebruiksruidtes bij de voormalige Dagopvang aan de Zuidergrachtswal zijn gesloten, waardoor de contacten met de zorg mijdende heroïne- en/of cocaïnegebruikers langzamerhand dreigen te vervagen terwijl in het plan van de gemeente gesteld wordt dat de oudere drugsgebruikers niet (goed) in beeld zijn. Maar, ook nu nog hebben de mensen van Wender - DAC goede contacten in de drugswereld o.a. door de spuit omruil service die er nog steeds plaats vindt.

Beide genoemde organisaties kunnen waardevolle informatie leveren over vooral de oudere gebruikers van alcohol en heroïne/Cocaine waardoor onder andere al een iets beter beeld van de drugsconsumptie in Leeuwarden gegeven zou moeten kunnen worden en de gemeente ook meer zicht zou kunnen hebben op het gebruik van 50-plussers. Beide zijn doelstellingen die nu in dit plan zijn opgenomen.

Gezien bovenstaande adviseren wij u nu concreet het volgende te doen voordat dit preventie- en handhavingplan aan de raad wordt voorgelegd:

- + Pas de beleidsdoelen van dit plan aan, zodat deze zowel realistisch als meetbaar zijn
- + Ga in gesprek met de twee partijen die hierboven genoemd worden en neem hun input nog mee in het opstellen van dit beleidsdocument

Wij kijken uit naar uw reactie en zijn graag bereid om verder in gesprek te gaan over dit belangrijke beleidsterrein.

Hoogachtend,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Leeuwarden

R. de Boer, voorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'R. de Boer', written over the printed name.